Waterschap Brabantse Delta

PROGRAMMATISCHE AANPAK BLAUWALG BESTRIJDING

COMMISSIE WATER EN RUIMTE & GEZOND WATER 07/10/2026

ONTSTAAN PROGRAMMATISCHE AANPAK

In 2016 heeft het algemeen bestuur gekozen voor een programmatische aanpak voor het tegengaan van structurele blauwalgoverlast.

Aanleiding van de programmatische aanpak is een evaluatie uit 2015, daaruit bleek dat:

- Draagvlak bij gemeenten vaak onvoldoende was;
- Maatregelenpakketten niet volledig werden uitgevoerd;
- Ontbreken van heldere prioriteringsmethodiek.

Groote Melanen, 2015

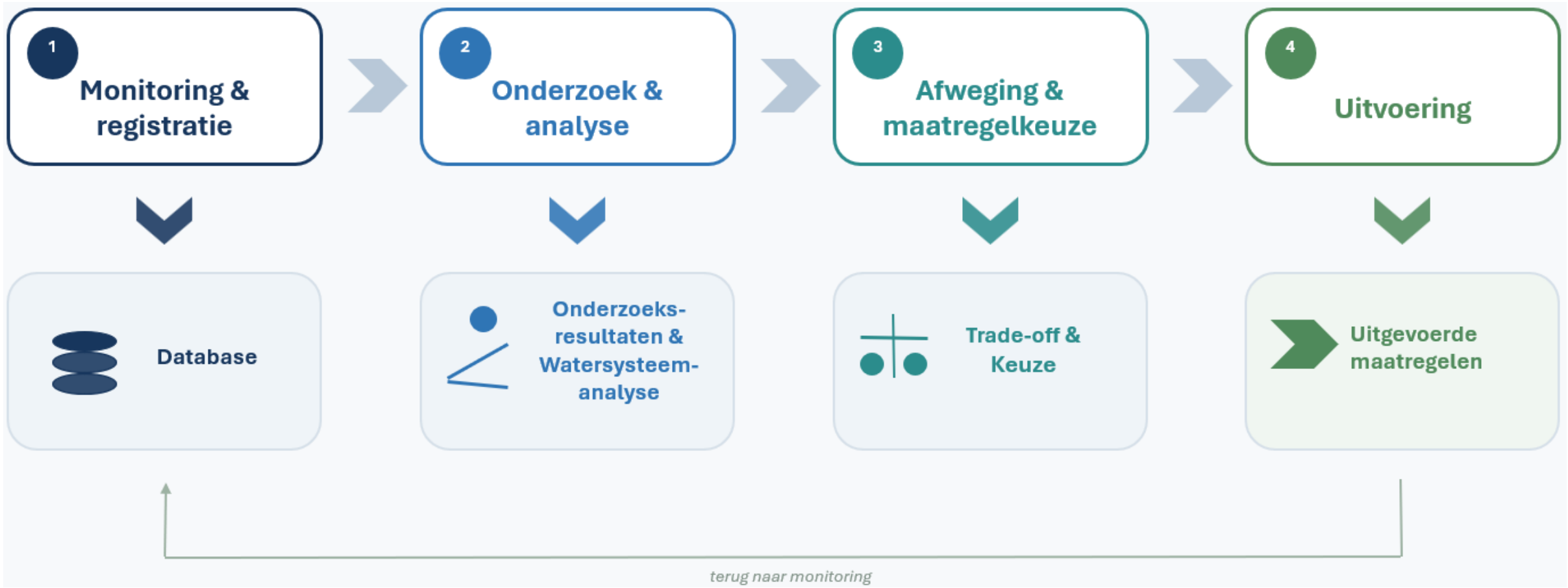
KARAKTER PROGRAMMATISCHE AANPAK

- De basis is structurele monitoring en registratie van blauwalg locaties;
- Een projectcyclus van 3 jaar (nu 2025-2028);
- Het projectteam is een mix van proces Bouwen en Kennis;
- Heldere prioritering systematiek;
- Aanpak van meerdere locaties tegelijk;
- Draagvlak gemeente is een voorwaarde;
- Afspraken over coördinatie en financiële bijdrage met gemeente;
- Uitvoeren van (kleine) maatregelen uit het budget van de programmatische aanpak (Project 801010).

Zwaaikom Roosendaal, zomer 2025

AANPAK

1
Monitoring & registratie
2
Onderzoek & analyse
3
Afweging & maatregelkeuze
4
Uitvoering
Database
Onderzoeks-resultaten & Watersysteem-analyse
Trade-off & Keuze
Uitgevoerde maatregelen
terug naar monitoring

SYSTEMATIEK VOOR PRIORITERING

1 Monitoring & registratie

Criteria of een locatie met blauwalgen overlast wordt aangepakt zijn:

- Het aantal (potentiële) gebruikers (zwemmers, vissers, omwonenden);
- Functie van het water (zwemwater, natuur, of bebouwd gebied);
- Reeds gemaakte kosten en uitgevoerde maatregelen;
- De frequentie en duur van de overlast;
- Draagvlak bij gemeenten.

ONDERZOEK & ANALYSE

2 Onderzoek & analyse

- Met gemeenten worden afspraken gemaakt welke onderzoeken nodig zijn:
  - kostenverdeling in deze fase is in basis 50/50;
  - waterschap is vaak in de lead.
- Uitgangspunt is bronaanpak en geen symptoombestrijding: het onderzoek richt zich op het achterhalen van de bron en oorzaak van blauwalgen overlast.
- Resultaat is een watersysteemanalyse met o.a.:
  - nutriënten balans;
  - biologische structuur;
  - hydrologie, stagnatie en temperatuur.

Kasteelvijver Bouvigne

LOCATIES ONDERZOEK & ANALYSE

2 Onderzoek & analyse

- De Veste, Geertruidenberg:

Onderzoek al vele jaren geleden afgerond. 2 maatregelen van de 5 uit het maatregelenpakket uitgevoerd. Actualisatie van de analyse vindt momenteel plaats (50/50). Na afronding zullen actuele maatregelen worden voorgesteld.

- Scheepswerflaan, Raamsdonksveer

Voor de eerste keer wordt deze locatie onderzocht, is recent opgestart (50/50).

De Veste, Geertruidenberg

MAATREGELKEUZE

3 **Afweging & maatregelkeuze**

- Creëren van draagvlak bij gemeente over nut, noodzaak en samenwerking;
- Opstellen van een samenwerkingsovereenkomst (SOK) over wie wat doet en bijdraagt;
- Samen met gemeente besluiten tot het nemen van maatregelen, zoals:
  - baggeren;
  - bezanden / phoslock;
  - zuiveren;
  - afspraken maken met watergebruikers en -beheerders;
  - stimuleren doorspoeling;
  - riolering afkoppelen / overstorten verminderen;
  - stimuleren onderwaterleven (takkenbossen, flauwere oevers, etc.);
  - beluchten / zuurstofinbreng;
  - schoonmaken van de overlast (als bronaanpak alleen niet werkt);
  - …..

Toedienen Fosfaatbindend middel, De Kuil, Prinsenbeek.

LOCATIES MAATREGELKEUZE

3 Afweging & maatregelkeuze

- Visvijver, Rijen:

Watersysteemanalyse uitgevoerd (50/50). Bezanden is een mogelijke oplossing, samen met afspraken met gebruikers op en rondom deze vijver. Draagvlak bij gemeente is momenteel laag en er is onzekerheid over de bijdrage.

- Zwemplas De Kuil, Breda:

Zwemlocatie. Al twee keer (bijdrage 50/50) behandeld. Nieuwe bron van fosfaat gevonden. Nieuwe aanpak opgesteld, met voorkeur voor zuiveren (zie pilot Binnenschelde).
Er worden gesprekken gevoerd over de mogelijke maatregelkeuze.

LOCATIES IN UITVOERING

- Haven Oudenbosch:

Gemeente is penvoerder heeft zelf gebaggerd (2026). Bezanding havenbodem is uitgevoerd na het baggeren (50/50) en installatie van een jetpomp en bellenscherm (50/50) wordt nader uitgewerkt.

- Zwaaikom Roosendaal:

Ernstige overlast, gemeente is penvoerder. Maatregelenpakket in afronding. Bijdrage nog te bepalen en is omvangrijker dan eerder geprognotiseerd, w*aterschap heeft onvoldoende budget voor bijdrage.*

- Binnenschelde, Bergen op Zoom:

Uitgebreide watersysteemanalyse gedaan, in verschillende stappen vanaf 2016. Pilot Zuivering fosfaat. Techniek pilot is temperatuurgevoelig, er wordt gewerkt aan een Pilot 2.0.

- Westpolderplas Etten-Leur:

Urgent i.v.m. zwemwater. Gemeente is penvoerder en maatregelenpakket is gekozen. Gemeente heeft recent budget gereserveerd, *waterschap heeft nog geen budget voor bijdrage.*

LOCATIES UITGEVOERD

1 Monitoring & registratie

4 Uitvoering

- Groote Melanen, Bergen op Zoom:

Na uitvoering is na 10 jaar nog steeds helder water zonder blauwalg.

- Kleine Melanen en Ganzevijver, Bergen op Zoom:

Na uitvoering is het water na 8 jaar nog steeds in redelijke goede conditie.

- Kasteelvijvers Bouvigne, Breda:

Situatie is aanzienlijk verbeterd; natuurlijk ecosysteem (onderwater waterplanten) moet zich nog herstellen; helofytenfilter vernieuwd en functioneert weer goed.

- Diverse locaties:

In overleg met gemeente is na onderzoek en analyse een behandeling als niet haalbaar beoordeeld. Deze locaties worden ook als gereed beschouwd.

BEELDVORMING ALGEMEEN BESTUUR

PROJECTVOORTGANG

- Voor de huidige 3 jarige cyclus (2025-2028) is op 25 juni 2025 het uitvoeringskrediet voor de eerste fase verstrekt door het algemeen bestuur;
- Verstrekte krediet eerste fase betreft EUR 800k, met een totaalprognose van EUR 1,3 miljoen;
- Toegezegd is dat halverwege de cyclus, de projectvoortgang en resultaten van de programmatische aanpak worden gepresenteerd;
- Meerdere locaties zijn van onderzoek naar maatregelen naar uitvoering doorgefaseerd, inclusief afspraken met gemeenten.
- Opnemen van deze locaties (o.a. Westpolderplas en Zwaaikom) in de tweede fase kredietaanvraag.

CONCREET

- Aanvraag tweede fase uitvoeringskrediet;
- Verwacht einde 2026 / begin 2027;
- Ordegrootte EUR 2 miljoen totaal;
- Besluit om huidige aanpak in deze cyclus te volbrengen.

Waterschap Brabantse Delta

BEDANKT!